

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 09-01-2024

Mødedato Tirsdag d. 09. januar 2024 kl. 08:30

Mødested Løjt Skole, Løjt Skolegade 14, 6200 Løjt

Mødedeltagere Jan Kørpe Christensen, Michael Christensen, Cathrina Aaes
Sørensen, Jens Wistoft, Søren Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om arbejdet med Sund Skole på Løjt Kirkeby Skole.....	4
Opfølgning på temahandleplan for tobak herunder udvikling i nikotinprodukter.....	5
Godkendelse af handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.....	6
Orientering om erfaringerne fra projektet om Et tobaksfri idrætsmiljø i Aabenraa Kommune.....	8
Gensidig orientering.....	10
Underskriftsside.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at dagsordenen godkendes

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Godkendt.

Punkt 2: Orientering om arbejdet med Sund Skole på Løjt Kirkeby Skole

21/36399

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres i denne sag om arbejdet med Sund Skole på Løjt Kirkeby Skole.

Skolelederen ved Løjt Kirkeby Skole deltager med oplæg ved sagens behandling

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Taget til efterretning.

Punkt 3: Opfølgning på temahandleplan for tobak herunder udvikling i nikotinprodukter

22/12114

Sagsfremstilling

Med denne sag følges op på arbejdet i regi af temahandleplanen for tobak 2023-25, herunder udviklingen i brugen af nikotinprodukter.

I temahandleplanen for tobak 2023-25 arbejdes bl.a. med spor, der handler om indsats mod snus og om fremme af tobaksfri miljøer. I regi heraf har kommunen bl.a. indgået samarbejde med DGI om tobaksfri idrætsmiljøer for at håndtere den stigende udfordring i forhold til unges forbrug af såvel cigaretter som snus og andre nikotinprodukter. Målet med indsatsen er både at udbrede viden om de skadelige konsekvenser af nikotinformbruget og forhindre, at børn og unge begynder at anvende tobaksprodukter.

Kræftens Bekæmpelse deltager ved sagens behandling med et oplæg, som dels redegør for erfaringerne med tobaksfri miljøer, dels for udviklingen i brugen af nikotinprodukter.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Taget til efterretning.

Punkt 4: Godkendelse af handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

23/38535

Sagsfremstilling

I denne sag godkendes vedlagte forslag til en handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

Baggrund

Handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom skal understøtte og bidrage til at implementere kommunens strategi for "Det gode liv i Det Nære Sundhedsvæsen", hvor et af fokusområderne er, hvordan de kommunale medarbejdere møder borgere i forskellige livssituationer. Det gælder f.eks. støtte, når livet forandres, som det sker, når en borger bliver ramt af en kronisk sygdom. For at medvirke til at mindske risikoen for forværring af kronisk sygdom, har kommunen allerede tilbud om bl.a. patientuddannelse i Sundhedscentret. I 2022 var 772 borgere en del af "Kom godt videre-forløbene" for borgere med bl.a. hjertesygdomme, Kronisk Obstruktiv Lungesygdom (KOL) og type-2-diabetes. Handleplanen rammesætter det fremadrettede arbejde med forebyggende indsatser i regi af Sundhedscenteret.

Potentialet for indsatser til borgere med kronisk sygdom er desværre langt større end forløbene til de 772 borgere. Andelen af borgere med kronisk sygdom er forholdsvis høj i Aabenraa Kommune. Sundhedsprofilundersøgelsen i 2021 viste, at 41,2 % af borgerne i kommunen over 16 år har en langvarig sygdom. Der var f.eks. 7,7 % af borgerne, der havde diabetes, og 5,2 % af borgerne, der havde KOL. En del af disse borgere har gavn af tilbud, der kan hjælpe dem med at mestre egen sygdom, mens andre har brug for bistand til at håndtere følgevirkningerne af den – eller de – kroniske sygdom(me).

Proces

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget igangsatte i maj 2023 et arbejde omkring udvikling af en ramme og strategi for kommunens forebyggende indsatser for borgere med en kronisk sygdom.

Udvalget har hentet inspiration til og drøftet kommunens rolle i dag og i fremtiden omkring forebyggelsesindsatser målrettet borgere med kronisk sygdom. Det er dels sket på en studietur i september, hvor udvalget bl.a. har drøftet fremtidsscenarier med Steno Diabetescenter i Odense og haft dialog med KL om, hvordan kommunen kan arbejde med både borgerens og de organisatoriske sundhedskompetencer. Dels har udvalget indhentet praktiske erfaringer fra arbejdet ved besøg i Brørup Sundhedscenter i Vejen Kommune.

Den 9. november 2023 holdt udvalget endvidere et dialogmøde med repræsentanter fra de lokale patientforeninger, Seniorråd og Sygehus Sønderjylland faciliteret af Sundhedscentret i samarbejde med Steno Diabetescenter Odense.

Indhold

Handleplanen tager i overensstemmelse med kommunens udviklingsstrategi udgangspunkt i det overordnede formål at skabe Det Gode Liv for borgere med kronisk sygdom.

I de tre afsnit 'det vil vi', 'det ser vi' og 'det gør vi' beskrives ambitionen for kommunens arbejde med borgere med kronisk sygdom, udfordringen i form af at stadigt flere borgere lever med kronisk sygdom og den nuværende indsats i form af Sundhedscentrets tilbud om patientrettet forebyggelse og sundhedsfremmende indsatser.

I afsnittet 'Det styrker vi' angives en retning for, hvordan vi ønsker at videreudvikle og styrke indsatsen for borgere med kronisk sygdom i Aabenraa Kommune, i form af seks fokusområder:

- Vi støtter forskellige borgere på forskellig vis
- Vi støtter flere borgere med kronisk sygdom
- Vi udnytter velfærdsteknologiske og digitale muligheder
- Vi gør brug af naturen
- Vi samarbejder på tværs af aktører og
- Vi støtter borgeren i at komme godt videre.

Høring/udtalelse

I december 2023 drøftede udvalget en råskitse til handleplanen. Udvalget inviterede Handicaprådet og Seniorrådet til at give input til råskitsen.

Handicaprådets input er vedlagt til orientering. På baggrund af dette er det præciseret, at handleplanen vedrører sundhedsfremmende og forebyggende indsatser til kronisk syge borgere og deres pårørende.

Seniorrådet havde ikke yderligere input.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at forslag til handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Anbefales godkendt.

Udvalget følger op på planen om et år.

Bilag

Handicaprådets input til kronikerhandleplan, december 2023

Forslag til Aabenraa Kommunes handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

Punkt 5: Orientering om erfaringerne fra projektet om Et tobaksfri idrætsmiljø i Aabenraa Kommune

22/33474

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Kultur- og Fritidsudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget om erfaringerne fra samarbejdet mellem Aabenraa Kommune og DGI Sønderjylland om projektet ”Et Tobaksfrit Idrætsliv i Danmark 2021-2023”. Projektet er støttet af Sundhedsstyrelsen.

Formålet med samarbejdet er at løfte Temahandleplanen for Tobak 2023-2025 i Aabenraa Kommune, der har et særligt fokus på at følge udviklingen i anvendelsen af substitutionsprodukter for cigaretter, hvor særligt unge i højere grad anvender snus, tyggetobak og nikotinposer. Derudover skulle samarbejdet bidrage til at skabe sundere foreninger, hvor idrætsudøvere og øvrige gæster ikke møder tobak og lignende produkter på idrætsanlæggene.

DGI Sønderjylland og Aabenraa Kommune udarbejdede et oplæg til, hvordan man i et fælles samarbejde kunne arbejde hen imod, at børn og unge møder en tobaksfri idrætskultur, når de færdes på de kommunale idrætsanlæg og i idrætsforeningerne.

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 7. december 2022 indsatsen for Tobaksfrie Idrætsmiljøer.

Opmærksomheden har især været rettet mod at skabe:

- et øget kendskab til reglerne om brug af tobak, snus og e-cigaretter på idrætsmatriklerne
- gode foreninger med fokus på det gode, sunde liv
- en kultur omkring idrætsudøvere, som tager afstand fra tobaksprodukter særligt med fokus på de unge

Indsatsen har været afgrænset til:

- Udarbejdelse af en oplysningskampagne
- Rekruttering af forgangsforeninger og rollemodeller (den sunde forening)

I alt har 17 idrætsanlæg været inddraget i projektet og samtlige idrætsforeninger i Aabenraa Kommune blev inddraget i projektet som en del af en klynge.

Den 22. november 2023 afholdt DGI Sønderjylland en reception i DGI Huset i Vejle, hvor resultaterne af kampagnen på landsplan blev præsenteret. Her har mange foreninger involveret sig i forskellige aktiviteter i forhold til at styrke indsatsen mod tobaksfrie idrætsmiljøer. Aktiv Aabenraa har bl.a. udarbejdet en kampagnofilm med involvering af flere foreninger. Filmen kan ses på kommunens hjemmeside <https://aabenraa.dk/politik-og-dialog/politikker/kultur-og-fritid>.

Den landsdækkende evaluering viser generel positiv respons fra aktører og foreninger tilknyttet idrætsanlæg om at støtte op om tobaks- og snusfrie idrætsanlæg.

Dog eksisterer der samtidig nogle udfordringer, der kan skabe barrierer for at kunne implementere og fastholde de tobaksfrie indsatser på idrætsanlæggene og dermed på sigt skabe de ønskede kulturændringer på idrætsanlæggene og i foreningerne.

Udfordringerne beskrives som:

- at det er tidskævende at inddragelse og tage udgangspunkt i foreningernes præmisser
- at foreninger og medlemmer kan have modstand til den tobaksfrie dagsorden
- at det frivillige engagement for andre dagsordener end sundhed vægtes højere

Evalueringen peger på, at det kræver en langsigtet indsats fra alle parter at udvikle tværsektorielle samarbejder og understøtte kulturændringer på idrætsanlæg for en sundhedsdagsorden.

Erfaringerne fra projektet ”Et Tobaksfrit idrætsliv i Danmark” er vedlagt som bilag.

Økonomi og afledt drift

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 7. december 2022 at bevilge 0,059 mio. kr. i 2022 til projektet.

Indstilling

Børn og Kultur og Social & Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Idrætsfaciliteter og -anlæg fordelt i klynger

Evaluerings tobaksfrit idrætsmiljø

Punkt 6: Gensidig orientering

21/36399

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at orienteringer tages til efterretning.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Taget til efterretning.

Punkt 7: Underskriftsside

21/36399

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen bedes alle trykke ”Godkend”.

Indstilling

Social & Sundhed indstiller,

at protokollen godkendes.

Beslutning Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 09-01-2024

Godkendt.